

augustus 2014

Informatiekaart

huishoudelijke hulp toelage

Het kabinet heeft op 7 juli jl. in een brief aan de Tweede Kamer (zie bijlage 1) aangekondigd om in zowel 2015 als in 2016 €75 miljoen per jaar extra beschikbaar te stellen voor een huishoudelijke hulp toelage (HHT). Op 22 juli jl. heeft de staatssecretaris wethouders en aanbieders nader geïnformeerd over de afspraken die hij in hoofdlijnen heeft gemaakt met betrokken partijen (zie bijlage 2). Dit document geeft een nadere informatie over het proces en de doelstelling van de HHT.

De extra middelen ad € 75 miljoen per jaar worden aan gemeenten beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden.

Planning en opzet

Uiterlijke datum van indiening

Gemeenten kunnen vanaf heden een aanvraag indienen voor de HHT. Als gemeenten vóór 15 oktober 2014 bij het ministerie van VWS een verklaring indienen waarin zij aangeven dat ze vóór 1 december 2014 een plan zullen indienen, dan ontvangen zij, na indiening van het plan, het gehele voorziene bedrag voor 2015. Zowel de verklaring als het plan zelf dient door tenminste één aanbieder en één wethouder te zijn ondertekend. In de verklaring geven gemeenten aan dat zij zich samen met aanbieders inzetten voor het realiseren van de doelstelling met inzet van de extra middelen.

Als gemeenten niet vóór 15 oktober 2014 een verklaring indienen dan ontvangen ze hun aandeel in de extra middelen voor 2015 niet. Het bedrag dat was gereserveerd voor deze niet-deelnemende gemeenten wordt dan herverdeeld onder gemeenten die wel deelnemen.

Gemeenten en aanbieders hebben de mogelijkheid om plannen in te dienen voor twee jaar of voor één jaar. Indien gemeenten alleen plannen willen indienen die betrekking hebben op 2016 dan kan de gemeente uiterlijk 1 mei 2015 een verklaring hiertoe indienen. Het plan zelf kan tussen 1 juli 2015 en 31 augustus 2015 worden ingediend bij het ministerie van VWS. Ook hier geldt dat zowel de verklaring als het plan zelf door ten minste één aanbieder en één wethouder dient te zijn ondertekend. Het bedrag dat voor 2016 was gereserveerd voor niet-deelnemende gemeenten zal worden herverdeeld onder gemeenten die wel deelnemen.

Adressering aanvraag

De aanvraag kan alleen digitaal worden verzonden aan: secretariaatDMO@minvws.nl

Met als onderwerp: 'aanvraag huishoudelijke hulp toelage [naam gemeente(n)]'

Eisen aan het plan

Voor een positieve beoordeling van het plan door het ministerie van VWS geldt dat het plan, met inachtneming van de uitgangspunten:

- vóór 1 december 2014 is ingediend bij het ministerie van VWS en is ondertekend door tenminste één aanbieder en één wethouder;
- weergeeft hoe de extra middelen worden ingezet om de werkgelegenheid voor huishoudelijke hulpen te vergroten ten opzichte van de situatie die in de gemeente zou ontstaan zonder de extra middelen;
- laat zien hoe de gemeente de toelage gaat inzetten ter ondersteuning van de vraag naar huishoudelijke hulp of dienstverlening waar huishoudelijke hulp onderdeel van is

Verantwoording

De verantwoording over de besteding van de middelen zal plaatsvinden in de betreffende gemeenteraden; wel zullen gemeenten het ministerie van VWS informeren over het aantal verstrekte toelagen. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor een volledige aanvraag van de extra middelen en om de projecten binnen de Europese staatssteunkaders uit te voeren.

Verdeling middelen

Uitbetaling gebeurt door het ministerie van BZK via een decentralisatie-uitkering. De middelen worden verdeeld over gemeenten conform de systematiek van het huidige objectieve verdeelmodel van de integratie-uitkering Wmo/huishoudelijke verzorging. In bijlage 3 van dit document wordt een overzicht gegeven van de bedragen die per gemeente potentieel beschikbaar zijn voor de HHT.

- Het bedrag dat was gereserveerd in 2015 voor niet-deelnemende gemeenten wordt na 15 oktober 2014 herverdeeld onder gemeenten die wel deelnemen. Gemeenten kunnen voor 2015 aanspraak maken op maximaal tweemaal het voorziene bedrag zoals in bijlage 3 is weergegeven.
- Een voorlopige verdeling van de uitkering wordt op 1 november 2014 (voor 2015) en 15 september 2015 (voor 2016) door het ministerie van VWS bekendgemaakt. De uiteindelijke verdeling van de uitkeringen wordt uiterlijk 1 januari 2015 en 1 januari 2016 bekendgemaakt door de staatssecretaris van VWS.
- Gemeenten hebben de mogelijkheid om plannen in te dienen voor twee jaar of voor één jaar.
- Gemeenten die een plan indienen voor twee jaar krijgen voor 2015 maximaal tweemaal het voorziene bedrag zoals in bijlage 3. Het bedrag dat zij voor 2016 krijgen wordt 15 september 2015 bekendgemaakt en wordt volgens dezelfde systematiek worden (her)verdeeld).
- Indien gemeenten alleen plannen willen die alleen betrekking hebben op 2016 kunnen tussen 1 juli 2015 en 31 augustus 2015 worden ingediend.

Uitvoeringskosten voor de plannen dienen uit de decentralisatie-uitkering te worden gedekt.

Bezwaar en beroep

Bezwaar en beroep tegen een afwijzing van de aanvraag van een decentralisatie-uitkering wordt behandeld door het ministerie van VWS.

Aanvullende toelichting op uitgangspunten om in aanmerking te komen

In de brief aan wethouders en aanbieders heeft de staatssecretaris aangegeven op hoofdlijnen afspraken te hebben gemaakt met betrokken partijen. In deze brief zijn de voorwaarden omschreven om in aanmerking te komen voor de HHT. Naar aanleiding van binnengekomen vragen van gemeenten en aanbieders, wordt hieronder een nadere toelichting gegeven op de voorwaarden.

1. De inzet van de extra middelen draagt bij aan het langer behoud van volwaardige werkgelegenheid bij aanbieders die voor 2015 door een gemeente worden of zijn gecontracteerd (hierna: betrokken aanbieders).

Met 'volwaardige werkgelegenheid' wordt bedoeld het zo lang mogelijk in stand houden van parttime of fulltime banen in loondienst.

2. De inzet van de extra middelen leidt tot extra door betrokken aanbieders geleverde uren huishoudelijke hulp (of ondersteuning waar huishoudelijke hulp onderdeel van is). Het gaat hier nadrukkelijk om ondersteuning in natura, aanvullend op de reguliere contracten en dus geen pgb's.

Met 'extra' wordt bedoeld 'extra ten opzichte van het vastgestelde financieel kader in 2015'. 'Reguliere contracten' zijn contracten die gebaseerd zijn op het financieel kader in 2015 zónder de HHT-middelen. Deze extra middelen mogen niet ingezet worden voor ondersteuning in de vorm van een persoonsgebonden budget.

3. De inzet van de extra middelen leidt tot een multipliereffect. Per uur extra huishoudelijke hulp of ondersteuning waar huishoudelijke hulp onderdeel van is, legt de gemeente een vast, uniform bedrag bij tussen de €7,50 en €12,50 uit de HHT. De rest, namelijk het verschil tussen de door de gemeente betaalde inkoopprijs en de waarde van de huishoudelijke hulp toelage, wordt betaald door de cliënt of een andere derde.

De HHT draagt bij aan een multipliereffect door een vast, uniform bedrag per uur beschikbaar te stellen via het uitkeren van een decentralisatie-uitkering aan gemeenten. Daarbij geldt dat deze extra middelen voor de HHT niet geoormerkt zijn en er geen quotum is voor het aantal toelagen dat gerealiseerd moet worden. Het generen van een multipliereffect mag niet ten koste gaan van middelen die ingezet worden om een maatwerkvoorziening te realiseren. Het is aan de gemeenten zelf om samen met aanbieders de HHT lokaal uit te werken en daarbij mogelijkheden te verkennen om de doelstelling te bereiken.

De meest waarschijnlijke doelgroepen voor de HHT, zouden kunnen zijn:

- Mensen met relatief hoge inkomens waarvoor geldt dat zij zich nu niet voor Wmo-ondersteuning gemeld hebben, maar wel ondersteuning nodig hebben.
- Mensen die zelf afzien van ondersteuning op grond van de Wmo 2015 in verband met de hoogte van de daarvoor verschuldigde eigen bijdrage.
- Mensen die zich wel gemeld hebben, maar waarbij is vastgesteld dat die ondersteuning op grond van de Wmo 2015 als niet noodzakelijk wordt beoordeeld.

De inzet van de HHT kan bij elk van deze groepen een multipliereffect creëren.

- Voor de mensen die zich gemeld hebben bij de gemeenten en ondersteuning nodig hebben geldt dat de HHT ertoe kan leiden dat zij niet langer afzien van ondersteuning vanwege de hoge eigen bijdrage.
- Voor de mensen waar gemeenten niet gehouden zijn om ondersteuning te verstrekken kan de gemeente deze mensen met een HHT prikkelen om toch huishoudelijke hulp af te nemen.
- Voor de mensen die zich niet gemeld hebben kan de HHT de private markt op gang helpen voor hen die dat kunnen betalen.

4. De gemeente en aanbieders bespreken hoe ze de toegang tot de huishoudelijke hulp toelage willen organiseren.

Deze besprekingen dienen vòòr 1 december 2014 afgerond te zijn (1 september 2015 indien het plan alleen betrekking heeft op 2016).

5. De inzet van de extra middelen gebeurt op basis van een plan dat in overleg met betrokken aanbieders tot stand is gekomen en kan rekenen op voldoende draagvlak onder deze betrokken aanbieders in de gemeente of regio.

Voldoende draagvlak betekent dat het plan ondertekend is door tenminste één wethouder en één aanbieder (al dan niet vertegenwoordigd door een regionaal werkgeversverband).

Mogelijke vormgeving

Het uitgangspunt van de Wmo 2015 is dat de gemeente na de melding van een ondersteuningsvraag op basis van onderzoek moet vaststellen of iemand ondersteuning nodig heeft. Als de noodzaak tot ondersteuning na onderzoek is vastgesteld en de inwoner deze ondersteuning niet zelf weet te organiseren, is de gemeente gehouden deze ondersteuning te verstrekken. Dit kan door deze cliënt gebruik te laten maken van een algemene voorziening (AV), indien deze een passende bijdrage levert, dan

wel van een maatwerkvoorziening (MV). Bij de eigen bijdrage voor de MV geldt nadere regelgeving, waardoor geen multiplier-effect optreedt.

Ten aanzien van de AV geldt dat deze passend moet zijn indien de gemeente heeft vastgesteld dat de inwoner ondersteuning nodig heeft. Dat betekent dat rekening moet worden gehouden met de (persoons)kenmerken van de inwoner en zijn naasten. Gemeenten hebben veel beleidsruimte om een dergelijke algemene voorziening vorm te geven. Ook geldt dat het niet verplicht is om de HHT te koppelen aan het feit of iemand ondersteuning op grond van de Wmo2015 nodig heeft.

Op grond van de kaders van art 2.1.4, 1e lid en 2e lid, onder a kunnen gemeenten een AV voor huishoudelijke hulp organiseren waarbij de maximale eigen bijdrage gelijk is aan de inkoopprijs die gemeenten betalen aan aanbieders, maar waarbij mensen met bepaalde kenmerken een korting krijgen op de uurprijs. Gemeenten hebben daarnaast ook de bevoegdheid op grond van artikel 2.1.7 van de Wmo 2015 om personen met een beperking en daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten een gemeentelijke tegemoetkoming te verstrekken.

Ter illustratie van de twee hierboven genoemde mogelijkheden: het kan gaan om afbakeningen zoals 75-plussers, mensen die in 2014 een MV voor HH ontvingen, mensen met een rolstoel, mensen met een (aflopende) AWBZ-indicatie voor begeleiding, mensen met een bepaald inkomen, etc.

Fictieve voorbeelden

Onderstaande voorbeelden zijn louter fictief. Uitgangspunt blijft dat gemeenten bij de uitwerking van de HHT aansluiting zoeken bij de lokale context.

Fictief voorbeeld 1

Gemeente X heeft een AV georganiseerd voor schoonmaakondersteuning. De gemeente geeft een korting op de kosten van het gebruik van deze AV voor één bepaalde groep. Het gaat om de groep mensen die voorheen een MV voor de huishoudelijke hulp ontvingen, maar waar op basis van de Wmo 2015 door de gemeente is vastgesteld dat een AV ook passende ondersteuning biedt. Voor deze mensen kiest de gemeente ervoor om bij wijze van overgang een tegemoetkoming toe te kennen waarmee deze mensen zelf van de AV gebruik kunnen maken. Ieder jaar wordt de tegemoetkoming vanuit de gemeente afgebouwd. In 2015 is de tegemoetkoming €12,50 per uur, in 2016 €7,50 per uur en in 2017 betalen de mensen behorend tot deze groep de volledige kostprijs.

Fictief voorbeeld 2

Gemeente Y heeft een AV georganiseerd voor de schoonmaakondersteuning. De gemeente verstrekt vouchers aan mensen tot een bepaald inkomen. Deze mensen betalen € 5 per voucher. Met de HHT heeft de gemeente de mogelijkheid om de hoogte van voucherprijzen bij te stellen.

Fictief voorbeeld 3

Gemeente Z biedt aanbieders met wie zij in 2015 een contract wil afsluiten de mogelijkheid met een onderbouwd voorstel te komen hoe zij de HHT willen inzetten om de werkgelegenheid in de zorg te behouden. De gemeente werkt de voorwaarden voor een subsidieregeling uit en beoordeelt de lokaal ingediende aanvragen. Aanvragen die gehonoreerd worden ontvangen een subsidie.

Dit is een uitgave van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

